

وفى ۹ محوز ۱۳۲۸ سنه

بازار ایرتسى فى ۷ شعبان ۱۳۳۰

|| جمعیت علمیة اسلامیة نك ناشر افكاريدر ||

مدیر مسئول
مکتب قضاة معلمارندن
کاپسلی
منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درسعاملرندن
توقادلی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درسعاملرندن
نصوح افندی زاده
مصطفی عاصم

مندرجات

قسم نانی	قسم ادبی	قسم نانی	قسم ادبی
طاهر المولوی	ابن الرحمی	شام فتوحاتی	ایککنجی مصطفی
شوکت عونی		حمدله	
		مصطفی صفوت	مصطفی
		خیرالدین	م . صفوت
		الیاس مختار	ح . سعدی
		بزرده یکیلکدر	توحید ، تسلیک
		دوقتور دوزینی رد	اغیار نظرندہ نیلی ایدن حقیقتلر
		مدارس اسلام ، انتباه علما	افغان بایراغی

اعلان

نسخه سی ۱ غروش

ابوه احرى (بوسته اجرنبه براردرد)

ممالک اجنبیه ایچون
۱۳,۰۰۰ فرانک
» ۶,۵۰۰

استانبول وولایات ایچون :
بر سنه لکی ۵۰ غروش
آلتی ایلی ۲۵ »

درج اولنیان اوراق اعاده ایدلر

قارئلرمزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندیفی نظر اعتباره آلنه رق رعایتسز لکده بولنلماسی رجا اولدور .

مطبعة [توسع طباعت] باب عالی قارشوشنده عدلیه خانى نومرو ۱۹

ایشیدیلرک برجم غفرک لککده اولدینی مشاهده ایدیلدی .
ابو عبیده :

— بونلر کیم ؟ دیه سورونجه خالد :

— بش یوز مجاهده قوماندان نصب ایتدیکم مصعب
بن محارب ایله معیتدر . جوابی وردی .

دور یوزی متجاوز بولنان اسرانک این وفغانی ایشیدن
ابو عبیده حضرتلری رحمان واسطه سیله بونلرک بادی اسلامه
دخول ، یاخود جزیه کذارلنی قبول ایتمه لرنی تکلیف
ایله دی . نفوس باشنه درت لیرا ویره جکلرنی تعهد ایله لرنی
اوزه دینه سیلرلرنی تخلیه و ماللرینی کندیلرینه اعاده ایتدی .
اسرا وطنلرینه عودت ایدنجه عربلرک مکرم اخلاقندن
بخنه واهالی متجاوزنکده حمایه اسلامه کیرمه لرنی تشویقه
باشلادیلر .

مابعدی وار

طاهر المولوی

ناریخ مصعب لری

عدد

۲۲

« ایکنجی مصطفی »

ایچون عاقل بر بادشاه ایله خیر خواه بر وزیر احتیاج
واردی . حالبوکه محمد خان رابع جسم دولته کی رخنه یی
قیامت شویه طورسون تخفیف آلامه اولسون جالشمدی .
یاخود چالشمه مدی . قرده شی ایکنجی سلیمانک حلمی ذاتا
اداره سلطنت ایله قابل توفیق اوله مزیدی . زمان جسور
بر بادشاهک وجودنی آچیقندن آچینه احساس ایتدرمشدی .
کوزلرک کوچک قرده شلری احمد ثانی به عطف ایدیلدی .
آندن ده بکه نیلن امیدک بوش اولدینی جلوسک هفته سنده
آکلاشیلوردی . چونکه موضع شدته لایق دانه طورانق
مهمسه ملک ، ابرار عاطفت موفقنده اظهار جلادت پک
معناسر اولیوردی . حتی سفرای اجنبیه دن بریسی بادشاهک
مدت مدیده حال ازواده بولمنسندن وجودینه وفکرینه
عارض اولان مرض عصیتک تسکینه چاره عاجل اوله بیله جک
برطیدیک آوروپادن جلیبی توصیه ایتشیدی .

ایشته بوصورتله انقراضدن انقراضه سور وولنمکده
اولان دولت آز قالدیکه بالین احتضارده کی مریشک صوک
نفسی کی افاس حیاتی اتمام ایتش بولنیوردی .

صدر وقت سورمه لی علی پاشانک بر حرکت مجنونانه
ویا استبداد پرورانه سی نتیجه سی اوله رق بر اغتشاشک
وجودینه سببیت وریلیوردی . سلطان احک و فانی
اوزرینه ایکی ولی عهد طور برکن شهریار مغفورک هنوز
بشیکده کی شهزاده سی ابراهیمی تخت عثمانی به اجلاسی تصور
خائنانه سی له الحمد برطواشینک وقعیه ولی عهده اخباریله
عقیم قالدی .

محمد رامیک بیوک فرزند ارچندی کوسه سلطان
مصطفی جالس اولدی . فکرنده کی رونق وعلویت کندینیسی
کوسترمک ایستیوردی . جلوسنی وفکرینی مبین اولان
خطهایون صدر اعظم سورمه لی به کوندردلی . خطهایونده
یادشاه جدید بعض اسلافنک تعقیب ایتدیکی ایزلری تقبیح
ایدیوردی . سلیمانلر ، فاتخلر کی حربیه کیتمک ایستدی .
دشمنله چارشمق ، کوکس کوسه کلک کندیسنه برشرف

سلیمان و محمد ثانیلر اوچر ییق سنه اجرای سلطنت
ایتدکن صکره ارتحال ایشلردی . سلطان ابراهیمک
جیم دولته آچیدینی درین فقط مهلاک رخنه یی قیامت

« بزم سفر هایونہ عزیمتمی معقول یوقسہ ادرندہ »
 « قالمہ زمی مناسبدر . دین ودولتہ وعباداللہ ہانکیسی »
 « نافع ایسہ جہلہ کز آلہ ایچون سویلشوب ولاحظہ »
 « ومشاورہ ایدوب سختی اوزرہ رکاب هایونہ عرض »
 « وکلوب جواب ویرسکز وانسلام . »
 مہر هایون

مصطفی خان ثانی بن محمد خان

زوالی مصطفی خط هایونیلہ وکلای حربہ تشویق
 وایضا یلیوردی . وکلای اسلاف عظامی زمانندہ کی
 وکلایہ . عسکری ینہ او عسکرہ قیاس ایلدیکندن اجتہادندہ
 یاکلیوردی . حالہو کہ وکلا . نہا وکلا . عسکرہ نہا و عسکر
 ایدی .

مصطفای ثانیہ ویریلن جواب وجود هایونلرینک
 الزمیتندن بحثلہ خدانکرده بر تہلکہ وطن حالندہ کرک
 وطنلری وکرک سلطانلری اوغورینہ بذل جان ومال
 ایدہ جکرخی لاجل التطیب عرض ایدتکری برافسانہ دن
 عبارت ایدی .

مصطفانک اوزرینہ واجب اولان واک اول یایی
 لازم کلن شی اردو اصلاحاتی ایدی . اردو دشمنہ دکل
 کچہ قلیچ چکر طاقندن مرکیدی .

چارناچار سلطانک اصراریلہ اوج سفر هایون واقع
 اولدی . سلفی زمانندہ وندیکیلر اللہ کین ساققزیرہ سی
 عموچہ زادہ حسین پاشا ورفقای شجاعتنک ہمتیلہ اخذ
 واسترداد ایدلش . بو خبر سلطان مصطفی بہ حین ابلاغندہ
 جلدیررجہ سہ سویمشدی . حربہ ہوسی آرتدیران بووقہ
 اوزرینہ بادشاہ نوحہ (۱۱۰۷) محرمی اواسطندہ عازمدار
 جہاد اولدیلر . طونہ دن مروری متعاقب (لیوہ)
 قلعہ سی مہماتیلہ فتح . نہایت (لوغوس) محاربہ سی
 وقوعہ کلدی . دشمن اردوسی مضحمل ویریشان ایدلدی .
 قیشک تقری مناسبیلہ بای تخته بر آلائی غزایہ ایلہ عودت
 بیوردی .

اولدیفی بیان ایتدی . جدآ مصطفی خان فلاکت دولتی
 آکلایہ ییلش وجارہ ساز اولہ ییلہ جک اسبابی تہیہ عزم
 ایشیدی خط هایون اودورہ کورہ بر نمونہ اجراءات اولملہ
 شایان دقت و تقدیردر . بزدہ تبرکا درج یلیورز . [۱]
 « صورت خط هایون »

« جناب حق و فیاض مطلق بو حقیر بر تقصیر عاجز »
 « وکھکار قولنہ کندی تقدیر وفرمانیلہ روی زمین »
 « خلافتی احسان ایدوب لکن بادشاہلرک ہرقنسی »
 « ذوق وصفہ و خواب راحتہ دوشمش ایسہ اول بادشاہلرک »
 « الی آتندہ اولان عباداللہ جمیع زمانندہ حضور و راحت »
 « کوردکاری یوقدر . بعدالیوم ذوق وصفہ و راحتی کندومزہ »
 « حرام ایشوزدر . وبوندن ماعدا پدیرمز مرحوم سلطان »
 « محمدخان طاب ثراہ زمانندن بو آنہ دیکن بادشاہلرک »
 « ذوق وصفاری و اہمال و تکاسلای سبیلہ کفارخا کسار »
 « نفور اسلامیکہ جوانباربعہ سندہ بیچہ ممالک اسلامیہ »
 « استیلا و بیچہ امت محمدک اموال وارز اقلرین نہب و غارت »
 « ایلدیکرندن غیری اہل و عیاللریلہ بیلہ اسیر ایلدیکر جہلہ »
 « علمیانک معلوملری و بزم دخی معلوم هایونمزدر . بناءً »
 « علی ذلک عون ربانی ایلہ کفار دوز حقارندن اخذ انتقام »
 « ایچون کندم بنفسہ کیمک اوزرہ غزا و جہادہ کلی نیت »
 « ایلدم . وسنک وزیر اعظم وسار و زراوعلما و وکلا »
 « و اوجاق آغالریسکز . اجداد عظام مرحوم و مغفورلہ »
 « سلطان سامان خان طاب ثراہ حضرتلری قرق سکز »
 « سنہ بادشاہ اولوب وزمان خلافتندہ کفار و خاکسار »
 « اوزرینہ یالکز وزیرخی کوندرمیوب بالئفس کندولری »
 « ہانکی غزایہ عزیمت ایشلر ایسہ بامراللہ تعالی کفارندن »
 « اخذ انتقام میسر اولشدر . بن دخی کیمک نیت ایلدم . »
 « ایدمی جہلہ کز بریرہ کلوب و صادر اولان خط هایون »
 « شوکت مقروملک مفہوم منیفی جہلہ کز ملاحظہ ایدوب »

بیچاره نك عزله سبب اولدی . دال طبانك بعض ذی نفوذ ذواتی قتل واعدام ایتمی علل عزل میانده کوسرتلدی . شیخ الاسلام افندیك افراباوخاندانه مواقع عز و اقبالی حصر ایلمی . مثلاً : اوغلی فتح افندیك صدر آناطولی بابیه سیله تاطینی دیگر اوغللری استانبول وروم ایلی پایه لرله حتی داماد بیله ترفیع ایتمی برمی اهلیتلیری کوچندیر مکه باشلادی . بو ، عوامك آغزینده قدر کجی . اییدن اینی به اوچ کشیدن مرکب اولوب مسلکی کندی اعوانك بار دیمیه ایسته دکلری کی اداره ایدن کیمسهر حقیقه غیض و نفرت زیاده لشدی . فیض الالهت پادشاهه وفاتندن صکره اوغلی فتح الالهك مقامنه کلسنی توصیه ایتمدیکی خبری طوبولنجه کرک عسکرده و کرک اهالیده صبر و تحمل قالمدی .

« پای تخت پوراسیدر . پادشاهك اردنده او طور سی لایق دکادر . یا استانبوله کلی ، یا تختدن ایخی ، بز او یله اوچ بش کشینک بیوروغیه حرکت ایده مین » کی دهشت آور سوزلر جریان ایتمک باشلادی .

سلطان بو خبری ایستش ایسه اردندن آیرلمی ایسته مدینکه شیخ الاسلامک باکش تبلیغاتی انضمام ایتمیه پادشاه فکرندن عدم نکوله ثبات ایتمی . صدراعظم رامی محمد پاشا بردالقاووقدن باشقه بر ماهیتی حازر اوله مدیفندن شیخ الاسلامک بیوروغنی تصدیقه مجبور اولدی . نهایت برکون ایش آلومش اولدیفندن برطاقم زور بالرله متنفذان اهالیدن پک چوق کیمسهر اردنیه متوجهاً حرکت ایندیلر . اردندن دخی یارجابی و یامدافه جی اوله رق عسکر کوندلرلی .

ایکی قوت قارشولشدی . قتال وقوعه کلدی . اردنیه مظفر اکبرلدی . صدراعظم اختفایله کندنی قورناردی . فیض الالهك جسدی سواقاقرده سوروکاندی . سلطان مصطفی به خلع تکلیف اولنیوردی . بالمجبوریه آغلیه رق قبول ایتمی . پادشاه سه قرین بلاسنه اوغرامشیدی . هان اردنده خاقان مخلوعك کوچك برادری احمد ثالثه بیعت اوله رق تخته اجلاس واستانبوله عودت اولندی . ایلك جمعه سلامنی ده سلطان بایرید ولی جامع

ایکنجی و اوچنجی سفر هایونلرنده مغلوب اولدی . آزا ق قلمه سنی ضایع ، زنا محاربه سنی غائب ایتمی . بو محاربه ده صدراعظم محمد الماس پاشا و حافظه مرف پاشا و وزیرای سالفه دن اوچ ذات غیور و اون آتی بیک عسکر شهیداً فدا ایدلدی .

کنج مصطفی صدراعظمك وفاقی یأس علی الیأس تاقی ایله اردنیه عودت ایتمدی . بدری محمد رابع کی استانبوله کوسمشدی . اردنده اقامتی ترجیح ایتمی . بوخصوصه رجا واسترحام تاثیرنی کوستره مدی .

عموجه زاده حسین پاشانك پک آز سوردهن زمان صدارتنده پادشاه کنديسنی وکیل مطلق تعیین ایلدیکندن هیچ بر شیشه قاریشقی ایسته میوردی . مقام مشیخته ارضروملی فیض افندی کتیرلدی . بو ذات سلطان مصطفی نك خواجهمی بولمقله حرمت سن و علمنه مینی اکسای لباس فتوا ایله تجیل بیورلدی . فیض افندی به بونوجه کافی ایکن مغروراً لنفوذ مقام صدارت عظمانك قونترول مأمورلغنی درعه دامتک ایسته دی . و نائل اولدی . ایکنجی مأموریتنه عموجه زاده نك ارتحالندن صکره دها زیاده اهمیت و یردی . دال طبان مصطفی پاشا صدارتله متعاقب شیخ الاسلامک نفوذی آلتنده بولمسته ذاتاً نمون چونکه : بوسورتله مقامنک بقاسنی تأمین ایتمش بولنیوردی . دال طبان اوغلی مهتر باشلقدن لکه جاهلک بری اولمقله مقامه اهمیتنه بناءً دکل فیض افندیك اللنده اوبونحق اولقی ایچون توصیه مخصوص ایله کتیر بیوردی .

ماضیسی معلوم اولان صدر اعظم و اجرا آتی حقیقه استانبوله قیل و قال چوغالیدی . فضله سوز سولینلر یکیکچیرلردن بیجاغنی بیله یلر بولوندی . صنف علماء و ملئت حکومتی تنقیده حق اولمدی بی مجلس و کلاسه جریان ایتمی . فیض افندی (ظل الله فی العالم) افندمن حضرت ترینک نصب و امور دولتی تفویض ایتمدیکی و کلاسی حقیقه سوز سولنك مسئله سنی حکمت حکومتله بردرلو توفیق ایده میور و بونی بر نوع مداخله عد ایلنیوردی . دیرکن صدراعظم ایله فیض افندیك آره لری بوزولدی .

ادبیات

شریفنده اجرا بیورلدی . زوالی کوسه مصطفی سلطنتده
انزوا جائز اوله میه جفنی آچی بر نتیجه ایله آکلادی .
نه چاره که بو آجی به بش آیدن زیاده تحمل کوستره مدی .
ارتحال ایتدی . وفاتندن بر آرزوق اول قرده شی سلطان
احمد ثالثه نصیحتده بولندی . و

(وزیر مشاوردر . فاعل دکلدر)

دیدی . مدت سطنتی طقوز سنه دن اوچ آی نقصاندر .
حین ارتحالنده قرق یاشنده بولتیوردی . (سنه)

۱۱۱۵۰

شهزاده لری

- ۱ — سلطان محمود خان اول
- ۲ — « عثمان » ثالث
- ۳ — شهزاده محمد
- ۴ — « حسن
- ۵ — « حسین
- ۶ — « مراد

صدر اعظم لری

- ۱ — سورمه لی علی پاشا
- ۲ — محمد الماس پاشا
- ۳ — عموجه زاده حسین پاشا
- ۴ — دال طبان مصطفی
- ۵ — محمد رامی پاشا

شیخ الاسلام لری

- ۱ — محمد صادق افندی
- ۲ — بروسه لی امام محمد
- ۳ — ادرزوملی فیض اه

قلعه سلطانی

ابن الرحی

حمدله

بوده بر ارتحال

ای باسط الزرق رحیم
ای صاحب السر حکیم
مکشوف راه مستقیم
الحمد لله الکرم

کوستردک انوار هدا
ایمان و علمه رهنا
دل بولدی ظلمتدن رها
الحمد لله الکرم

الطافه بایان یوق
احسانکه شکران چوق
نعمکه چشم جان طوق
الحمد لله الکرم
بیلدم که علمم جهل ایش
جهلمده علمم سهل ایش
بورورطده بر مهل ایش
الحمد لله الکرم

طولدر درونم عشق ایله
ذوق وصالک ویرده
ذکرک بیوک زینت دیله
الحمد لله الکرم

یارب بحق مصطفی
یارب بسر مرضا
اورادم اولسون بودعا
الحمد لله الکرم

دانشزاده
شوکت غوثی

مطبعة [توسیع طباعت] مدیر مسئول : منیر